

SPOROČILA ZSSS OB 28. APRILU 2017, SVETOVNEM DNEVU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU IN MEDNARODNEM DELAVSKEM SPOMINSKEM DNEVU

1. V letu 2016 je bilo po podatkih Inšpektorata RS za delo v Sloveniji prijavljenih 9.186 nezdod pri delu. Med njimi je bilo 446 težjih nezdod, 5 kolektivnih nezdod, 15 nezdod, ki so imele za posledico smrt delavca in 2 smrti zaradi srčnega zastoja, ki sta bila posledica bolezni izven dela. Inšpektorat poroča tudi o 88 prijavljenih poškodbah pri delu na poti na delo in z dela, ki pa po ZVZD-1 ne veljajo za nezdode pri delu. Število prijavljenih nezdod pri delu pada iz leta v leto, kar lahko pomeni, da enako kot v preostali EU tudi slovenski delodajalci, da bi se izognili regresnim zahtevkom ZPIZ in ZZZS, niso prijavili vseh.
2. Uradnih podatkov o poklicnih boleznih v Sloveniji še vedno ni. Ministrica za zdravje pa je napovedala, da bo najkasneje v začetku maja 2017 Ekonomsko-socialnemu svetu (ESS) končno poslala v obravnavo predlog novega Pravilnika o poklicnih boleznih, ki ga ZSSS vztrajno terja že 25 let.
3. Vsako leto v Evropski uniji zaradi poklicnega raka po mednarodnih ocenah umre 102.500 ljudi - od tega 440 v Sloveniji. Ker je poklicnega raka mogoče preprečiti, se je Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) v letu 2016 aktivno pridružila kampanji Evropske sindikalne konfederacije (ETUC) »Ustavite poklicnega raka!« za dopolnitev Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu. Kampanja je bila uspešna, saj je Evropska komisija v zadnjem letu pripravila dva predloga za nove evropske zavezujoče mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti za skupno 19 karcinogenov, ki so že v postopku sprejemanja v Evropskem parlamentu in Svetu EU. Kampanja ETUC in ZSSS se nadaljuje, da bi do leta 2020 veljalo najmanj 50 mejnih vrednosti za karcinogene, ki predstavljajo 80 % poklicne izpostavljenosti karcinogenom na delovnih mestih v Evropi in torej tudi pri nas.
4. Da bi spodbudila ocenitev tveganja za nastanek poklicnih boleznih v delodajalčevih obveznih listinah »izjava o varnosti z oceno tveganja«, je ZSSS v letu 2017 v sodelovanju z medicino dela izdala publikacijo »Izbrane/pomembnejše poklicne bolezni, ocenjevanje tveganja za nastanek poklicnih boleznih«, ki je dostopna na internetu na [http://www.sindikati-zsss.si/images/stories/varnost_in_zdravje_pri_delu/publikacije/izbrane_pomembnejše_poklicne_bolezni_2016.pdf](http://www.sindikati-zsss.si/images/stories/varnost_in_zdravje_pri_delu/publikacije/izbrane_pomembnejse_poklicne_bolezni_2016.pdf). Izvajamo usposabljanja za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu v Sindikalni akademiji ZSSS, da bi jih usposobili za učinkovito zastopanje interesa delavcev za varno in zdravo delo.
5. Ker je konferenca sindikatov zasebnega sektorja v ZSSS z naslovom »Pošteno plačilo in 8 ur dela« 16. 2. 2017 opozorila na stalne prerazporeditve delovnega časa, prekomerno opravljanje nadur, odrejanje dela v soboto, nedeljo in ob praznikih, neupoštevanje zakonodaje in preobremenjenost ter izgorevanje zaposlenih, je ZSSS v pripravi na svetovni dan varnosti in zdravja pri delu od 5. do 19. 4. 2017 izvedla spletno anketo o delovnem času. Z njo smo želeli preveriti, ali predolg in preveč fleksibilen delovni čas vodi v izčrpanost in škoduje zdravju in varnosti zaposlenih. Vprašali smo zaposlene v Sloveniji, kako doživljajo svoj delovni čas in ali ta res vpliva na njihovo počutje in zdravje. Anketo je v celoti izpolnilo kar 1.836 oseb, obiskalo pa jo je 5.830. Anketa je pokazala:
 - a. 69 % anketiranih dela dlje od 40 ur na teden, nad 50 ur pa kar 9 %,
 - b. 20 % anketiranih je v letu 2016 opravilo več kot 171 nadur, kar je najmanj za cel mesec nadur v enem letu.
 - c. 78 % tistih, katerih delodajalec je v letu 2016 začasno prerazporedil delovni čas, poroča o presežku ur. Številne presežne ure niso bile plačane ali so propadle.
 - d. 69 % anketiranih se vedno bolj počuti na delu priganjani in pod časovno prisilo,
 - e. 57 % anketiranih pogosto žrtvuje svoj prosti čas, da bi opravili vse delovne naloge,
 - f. 36 % anketiranih poroča, da ima zaradi organizacije delovnega časa premalo časa za dom in družino,
 - g. 43 % anketiranih poroča, da je delovni čas eden največjih problemov, s katerimi se srečujejo,
 - h. 7 % anketiranih poroča, da so zaradi prevelikega obsega dela tako izčrpani, da občasno zato nastopijo bolniško odsotnost,
 - i. 26 % anketiranih poroča, da zaradi delovnega časa nimajo dovolj počitka in zato trpi njihovo zdravje.
6. ZSSS se pridružuje sporočilom Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) ob letošnjem Delavskem spominskem dnevu »Varnost in zdravje vsakogar šteje«.
7. ZSSS izreka sožalje družinam in sodelavcem umrlih delavcev zaradi nezdode pri delu ali poklicne bolezni!

Več na: <https://www.zsss.si/zsss-ob-28-aprilu-2017-svetovnem-dnevu-varnosti-in-zdravja-pri-delu-in-spominskem-dnevu-na-delavce-umrle-zaradi-poskodbe-pri-delu-ali-poklicne-bolezni/>

Stoletno geslo mednarodnega Delavskega spominskega dneva:
»Spominjaj se umrlih in zagrizeno se bori za žive!«